

31. јануар 2013.

САД већ годинама припрема пројекат стварања Велике Албаније који би, према најавама, могао да буде заокружен већ ове године, пише сплитска "Слободна Далмација". Лист подсећа на изјаве вођа албанског националног покрета да су САД и Русија ових дана договорили које ће се територије наћи у оквиру Велике Албаније.

Сједињене Америчке Државе већ годинама раде на успостављању Велике Албаније, а пројекат би могао да буде заокружен ове године, пише сплитска Слободна Далмација. Лист наводи да је југоисток Европе најкраћи транзитни пут између западне Европе и нафтом и плином богатог подручја средње Азије, због чега је део "нове велике геополитичке игре".

Сплитски дневник подсећа на изјаву директора Института за регионалне прогнозе и саветника тројице албанских премијера Коче Данаја, који је рекао да би већ ове године мирним путем требало да буде формирана нова албанска држава која би објединила све албанске територије.

Подсећајући и на недавну изјаву албанског премијера Саљија Берише да је уједињење свих албанских територија незаустављиво, Слободна Далмација истиче да, док неки аналитичари тврде да је нова албанска држава реалан пројект који код неких буди страхове и може донети нове тензије, други наводе да су Беришине речи потпуно погрешно интерпретиране.

"Амерички пројект стварања Велике Албаније заправо се полако дипломатским и војним средствима реализује већ дуги низ година. Постоји историја америчког ангажовања у региону, али када је реч о овом пројекту, треба подсетити на неколико кључних тачака.

То је америчко НАТО бомбардовање Србије 1999. године, након чега је НАТО на Косову распоредио 50.000 добро наоружаних војника", пише лист.

Ту је, додаје се, и Охридски споразум, пројект САД, којим је започет процес политичког реформисања Македоније кроз уставне измене и усвајање обиља нових закона који су осигурали знатно већа права македонским Албанцима.

Трећа кључна тачка је, пише лист, америчка подршка независности Црне Горе и Косова чиме је ослабљена Србија, извршена њена декомпозиција и тиме успостављена регионална равнотежа.

"Америчка политика је овим војно-дипломатским ангажманом припремила пројект велике Албаније", рекла је за Слободну Далмацију политиколог др Јадранка Половић.

Указујући на значење Косова као дела југоистока Европе, Половићева каже да тај регион, као и у прошлости, и данас има значајно геополитичко, геоекономско и геостратешко значење које одређује политичку будућност регије.

"Повезан с Медитераном, Блиским истоком, подручјем Кавказа и средње Азије, али и Подунављем и средњом Европом, одувек је био предмет интереса великих сила. Због растућег значења енергената у геополитици 21. века, овај простор, који премрежавају важне транзитне руте – па, ево, и 'Гаспром' је напokon у Хрватској – постаје простор снажног надметања глобалних центара моћи", навела је Половићева.

Према њеним речима, југоисток Европе најкраћи је транзитни пут између западне Европе и нафтом и гасом богатог подручја средње Азије и каспијског базена и као такав својом проходношћу постаје део нове велике геополитичке игре, односно простор на којем се укрштају интереси САД, Европе, Русије и Турске.

Половићева је указала како пројекат успостављања америчке доминације у Евроазији почиње, заправо, на југоистоку Европе са Албанијом, а завршава се у Кини.

Сједињене Америчке Државе своју геостратегију према средњој Азији ослањају на мрежу проамеричких држава на југоистоку Европе: Македонију, Албанију, Румунију, Бугарску, Турску и Грчку, у најновијем контексту и Косово, као и земље каспијске регије: Азербајџан и Узбекистан, али и Грузију и Украјину, на које се, како каже, "шири злоћудна стратегија унификације, американизације света".

"Управо је пример Косова као нове државе створене уз употребу америчких политичких инструмената постао показатељ наставка америчке доминације у регији и настојања да се одржи америчко униполарно вођство не само на југоистоку Европе, него и шире на простору Евроазије", оценила је Половићева.

Додала је да Косово остаје "амерички успех у свладавању правила демократије, усвајања лекција слободног тржишта и отварања страним инвеститорима".

Америчка политика, како каже, дрма свим пројектима на Косову. "Срамота је да амерички званичници који су тукли Србију сада приватизују највитаљније делове косовске економије", каже Половићева. Она каже да не очекује немире у том делу Балкана.

"Вође албанског националног покрета ових дана изјављују да су САД и Русија договорили прекрајање граница на начин да ће се Прешево, Косово, верујем и део Македоније и Црне Горе, наћи у оквиру Велике Албаније. Ја им доиста верујем јер се већ одавно нова конфигурација простора бивше Југославије спроводи путем два интеграцијска процеса: придруживања регије НАТО-у и Европској унији", каже Половићева.

Указала је да националне државе губе смисао, глобални актери напредују кроз пројекат ширења демократије, људских права и слободног тржишта који подразумева глобалну беду региона.

Нове државе, додала је, потпуно су зависне од страног капитала, а ових дана, како је рекла, хрватску владу видимо као одликаше који спроводе све што страни актери

нареде.

Регију потреса висока незапосленост, апатија људи, невероватне социјалне разлике, а управо амерички фаворити, Албанија, Косово и Црна Гора, могу се означити као земље с највећим криминалом, рекла је Половићева.